

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu **J. M.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. M. B., advokátkou v T., proti žalovanej **S.**, T., IČO: X., zastúpenej A., a.s., B., IČO: X., **o náhradu škody z ublíženia na zdraví s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 10 C 927/1995, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. septembra 2007 sp. zn. 17 Co 123/2007

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne označeným rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu z 19. marca 2007 č.k. 10 C 927/1995-473, ktorým bolo uložené žalovanému zaplatiť žalobcovi 22 % ročný úrok z omeškania zo sumy 19 800 Sk ako bolestné a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia za obdobie od 1.5.1995 do 30.11.1995 vo výške 2 148 Sk. Považoval za opodstatnený nárok žalobcu na úhradu ušlého zisku vo výške 200 000 Sk tak, ako sa ho domáhal v písomnom podaní z 26.3.1996. Ušlý zisk upravený na sumu 14 270 899 Sk 30.11.2000 považoval za upravený po uplynutí premlčacej doby. Úroky z omeškania z náhrady nákladov spojených s liečením a vecnej škody priznal s prihliadnutím na ustanovenie § 9 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. podľa ktorého splatnosť tejto náhrady nastáva až po 15-tich dňoch od obdržania právoplatného rozhodnutia o výške náhrady. Žalovaný pritom obdržal takéto rozhodnutie, teda druhý rozsudok okresného súdu z 16. marca 2005 dňa 25.4.2005 a 15-dňová lehota uplynula 15.5.2005 a preto od 16.5.2005 sa dostal žalovaný do omeškania. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa

a dôvodmi v ňom uvedenými. Poukázal na správne právne posúdenie otázky premlčania nároku predstavujúceho ušlý zisk žalobcu ohľadne sumy prevyšujúcej 200 000 Sk. Žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 2 065 Sk do troch dní.

Žalobca podal proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil z ustanovenia § 237 písm. c/ a f/ O.s.p. odôvodnením, že v konaniach či už pred súdom prvého alebo druhého stupňa konali na základe splnomocnení za A., a.s., jej pracovníci, teda osoby, ktoré neboli v žiadnom vzťahu k žalovanému S.. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný ako účastník konania nebol v konaní zastúpený vôbec a osobne nekonal. Vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. žalobca videl v tom, že súd neuviedol v rozsudku ako vec právne posúdil. Nerozhodol o niektorých nárokoch (priznanie dôchodkovej renty), z rozhodnutia nie je zrejmé ako posúdil nároky žalobcu uplatnené podľa § 445 a nasl. Občianskeho zákonníka (a v odvolaní ich preto nebolo možné napádať pre nesprávnu právnu aplikáciu, nemohol uplatniť procesné oprávnenie podať odvolanie), namietal taktiež odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu trpí aj inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, t.j. nevykonanie zmierovacieho konania, ktoré on ako žalobca navrhol. Rozhodnutie odvolacieho súdu takisto spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na skutočnosť, že nie je správne tvrdenie odvolacieho súdu, pokiaľ žalobca žiadal 30.11.2000, aby mu žalovaný zaplatil 14 270 899 Sk, že sa jedná o zmenu žaloby podľa § 95 O.s.p. a nie o úpravu návrhu na začatie konania, keďže o takejto zmene súd uznesením nerozhodol. Záver odvolacieho súdu o zmene žalobného návrhu preto nemá oporu v procesnom postupe súdu prvého stupňa a je teda nenáležitý. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne a Okresného súdu Trenčín v napadnutej časti zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že v mene S. práva a povinnosti uplatňuje a vykonáva A., a.s. Preto keď riadne poverený zamestnanci túto spoločnosť na súde zastupujú nevidí v tom žiaden rozpor so zákonom a už vôbec nie dovolací dôvod podľa § 237 písm. c/ O.s.p. Neobstoja preto ani dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Vyjadrenie k bodom 3 a 4 dovolania považuje za nadbytočné, nakoľko sa nimi žalobca snaží odôvodniť dovolanie, ktoré je neprípustné. Navrhol dovolaciemu súdu,

aby dovolanie ako neprípustné odmietol, alebo aby ho zamietol z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia neprípúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou

v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalobcu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 písm. c/ a f/ O.s.p.

Ustanovenie § 237 písm. c/ O.s.p. pojednáva o tom, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený. Dovolateľ nespochybňuje procesnú spôsobilosť žalovaného, spochybňuje však oprávnenie pracovníkov zástupcu žalovaného konať v mene žalovaného.

Z ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o povinnom zmluvnom poistení) práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s., vzniknuté zo zákona o poistení prechádzajú 1. januára 2002 na Kanceláriu (Slovenskú kanceláriu poisťovateľov zriaďovanú podľa § 1 ods. 1 a § 20 citovaného zákona). Tieto práva a povinnosti uplatňuje a vykonáva v mene a na účet kancelárie Slovenská poisťovňa, a.s. Túto činnosť účtuje Slovenská poisťovňa, a.s., oddelene od ostatnej činnosti.

Podľa § 49 ods. 1 O.s.p. ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu.

Zákonné zverenie úlohy uplatňovať a vykonávať práva a povinnosti S. (ako právnickej osoby zriadenej zákonom) inej právnickej osobe (konkrétne obchodnej spoločnosti Slovenská poisťovňa, a.s., u ktorej medzičasom došlo k zmene obchodného mena na „A.“) a to v mene a na účet osoby disponujúcej príslušnými právami a povinnosťami je svojou povahou prenesením oprávnení štatutárneho orgánu právnickej osoby (resp. inej osoby, či dokonca viacerých osôb oprávnených v mene právnickej osoby konať) na inú právnickú osobu bez toho, aby sa na to vyžadovalo plnomocenstvo. Činnosť obchodnej spoločnosti Slovenská poisťovňa, a.s. (resp. neskôr A., a.s.) vymedzená v ustanovení § 28 ods. 3 vety druhej a tretej zákona o povinnom zmluvnom poistení sa navonok prejaví vystupovaním S., v mene ktorej

však právne úkony bude robiť buď štatutárny orgán (predstavenstvo), iné právnické osoby alebo poverení zamestnanci takejto inej právnickej osoby. Za tejto situácie je treba konštatovať, že vada konania tvrdená dovolateľom v zmysle § 237 písm. c/ O.s.p. nie je daná.

Odňatím možnosti konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobca v podanom dovolaní v skutočnosti však nenamietal relevantné procesné vady (tzv. zmätočnosti) v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Jeho námietky, že nie je správne odôvodnenie rozsudku, nedostatočné právne posúdenie, súd nerozhodol o niektorých nárokoch (priznanie dôchodkovej renty), nároky uplatnené podľa § 445 a nasl. Občianskeho zákonníka z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé ako ich posúdil – v odvolaní ich preto nebolo možné napadať (nesprávna právna aplikácia) a z tohto dôvodu nemohol uplatniť procesné oprávnenie podať odvolanie; možno považovať len za tzv. inú vadu konania v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. ku ktorej však dovolací súd môže prihliadnúť len za podmienky prípustnosti dovolania; nejde ale o postup, ktorým by bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Neobstojí ani tvrdenie dovolateľa, že prvostupňový súd nerozhodol o zmene návrhu týkajúcej sa ušlého zisku, keď na čl. 353 predmetného spisu sa nachádza uznesenie o rozšírení návrhu ohľadne ušlého zisku na 14 270 899 Sk.

Čo sa týka tvrdení dovolateľa o inej vade, ako aj nesprávnom právnom posúdení veci, k tomu môže dovolací súd prihliadnúť len v prípade, ak je splnený základný predpoklad prípustnosti dovolania v dôsledku ktorého sa preň otvorí možnosť prieskumnej činnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolacieho súdu.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcovi nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom

riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti a námietok dovolateľa.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, hoci bol žalovaný v dovolacom konaní úspešný, keďže si náhradu trov dovolacieho konania neuplatnil (§ 243b ods. 4, § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: